

**INSON QADRINI YUKSALTIRISH VA ERKIN FUQOROLIK JAMIYATINI
YANADA RIVOJLANTIRISH ORQALI XALQPARVAR DAVLAT BARPO
ETISH**

Boboyeva Sitora Ro‘zimaxmadovna

Termiz davlat pedagogika instituti o‘qituvchisi

Xo‘shboqova Muxlisa

Termiz davlat pedagogika instituti magistranti

Anatatsiya: Mazkur maqola inson qadrini yuksaltirish va erkin fuqorolik jamiyatini rivojlantirish orqali xalqparvar davlat barpo etishning ahamiyati va strategik yo‘nalishlarini o‘rganishga bag‘ishlangan. Unda inson huquqlari, fuqarolik faolligi, ijtimoiy adolat va davlat boshqaruvi tizimlari orqali barqaror va demokratik jamiyat yaratish masalalari tahlil qilinadi. Shuningdek, xalqparvar davlat barpo etishning ijtimoiy, iqtisodiy va ma‘naviy asoslari ham ko‘rib chiqiladi.

Kalit so‘zlar: inson qadr-qimmati, erkin fuqorolik jamiyati, xalqparvar davlat, ijtimoiy adolat, demokratik boshqaruv

Bugungi kunda jamiyat taraqqiyoti inson qadr-qimmati va erkin fuqorolik tamoyillariga bog‘liqdir. Davlatning asosiy vazifalaridan biri – fuqarolarning huquq va manfaatlarini himoya qilish, ularning ijtimoiy faolligini rag‘batlantirish va xalqparvar siyosatni amalga oshirish orqali barqaror jamiyatni shakllantirishdir. Inson qadrini yuksaltirish va erkin fuqorolik jamiyatini rivojlantirish nafaqat ma‘naviy, balki iqtisodiy va siyosiy rivojlanishning ham asosiy omili hisoblanadi. Shu sababli, bugungi kunda davlat boshqaruvida xalqparvar yondashuv va fuqarolarning erkinligini ta‘minlash masalalari alohida ahamiyat kasb etmoqda.

Inson qadrini yuksaltirish va erkin fuqorolik jamiyatini rivojlantirish bugungi kunda har qanday davlatning asosiy maqsadlaridan biri hisoblanadi. Insonning ijtimoiy, iqtisodiy va siyosiy hayotdagi o‘rni, uning huquq va erkinliklari jamiyatning barqarorligi va taraqqiyoti bilan bevosita bog‘liqdir. Fuqarolarning fikrini erkin ifoda etish, o‘z manfaatlarini himoya qilish, jamiyatning ijtimoiy va siyosiy jarayonlarida faol ishtirok etishi xalqparvar davlat qurishning muhim omilidir. Shu sababli, davlat siyosati va boshqaruvi tizimi insonning qadr-qimmatini himoya qilish va fuqarolarning huquqiy erkinligini ta‘minlashga qaratilgan bo‘lishi zarur.

Erkin fuqorolik jamiyati insonning shaxsiy rivojlanishiga keng imkoniyatlar yaratadi. Bunday jamiyatda har bir fuqaro o‘zining ijtimoiy va iqtisodiy salohiyatini

“CONFERENCE OF NATURAL AND APPLIED SCIENCES IN SCIENTIFIC INNOVATIVE RESEARCH”

Volume 02. Issue 09. December 2025

amalga oshirishga erkinlikka ega bo'ladi. Shu bilan birga, erkin fuqarolik jamiyati fuqarolarning axborot olish, ilmiy va madaniy faoliyat bilan shug'ullanish huquqlarini ta'minlaydi. Insonning shaxsiy qadr-qimmati uning jamiyatdagi ijtimoiy mavqe va faoliyati bilan belgilanadi, shuning uchun davlat inson huquqlarini himoya qilishda faol siyosat olib borishi lozim. Bu jarayon davlat va jamiyat o'rtasida ishonchli aloqalarni mustahkamlashga, ijtimoiy adolatni ta'minlashga xizmat qiladi.

Xalqparvar davlatning barpo etilishi uchun birinchi navbatda fuqarolarni ijtimoiy faollikka undash zarur. Jamiyat a'zolarining o'zaro hamkorligi, ijtimoiy masalalarga befarqlik qilmasligi va davlat siyosatida faol ishtirok etishi demokratik boshqaruvning muhim sharti hisoblanadi. Shu maqsadda davlat tomonidan inson huquqlari, ijtimoiy himoya va adolatni ta'minlaydigan tizimlar ishlab chiqiladi. Shu bilan birga, ta'lim, sog'liqni saqlash, madaniyat va iqtisodiyot sohalarida teng imkoniyatlarni yaratish orqali jamiyatdagi ijtimoiy tengsizlikni kamaytirish muhimdir. Insonning ma'naviy va jismoniy rivojlanishi, uning bilim va ko'nikmalari xalqparvar davlatning mustahkam poydevorini tashkil qiladi.

Inson qadrini yuksaltirishning yana bir muhim jihati – uning huquqiy himoyasi. Davlat fuqarolarni qonuniy huquqlari va erkinliklari bilan ta'minlashi, noqonuniy ta'sirlardan himoya qilishi zarur. Shu bilan birga, fuqaro jamiyatdagi o'z o'rnini to'liq anglab, mas'uliyat bilan qaror qabul qilishga o'rgatiladi. Fuqarolarni ma'naviy, madaniy va siyosiy jihatdan tarbiyalash orqali davlat jamiyatda ishonchli va barqaror tizimni shakllantiradi. Insonning erkinligi va qadr-qimmati faqat huquqiy kafolatlar bilan emas, balki ijtimoiy va ma'naviy qo'llab-quvvatlash bilan ham ta'minlanadi.

Shuningdek, xalqparvar davlat barpo etishda ijtimoiy adolatni ta'minlash alohida ahamiyatga ega. Ijtimoiy adolat deganda fuqarolarning teng huquqlarga ega bo'lishi, boylik va resurslardan adolatli foydalanish, ta'lim va sog'liqni saqlash imkoniyatlarining tengligi tushuniladi. Adolatli jamiyatda har bir fuqaro o'zining qobiliyatini rivojlantirishga imkon topadi, shu bilan birga jamiyatning umumiy taraqqiyotiga hissa qo'shadi. Davlatning asosiy vazifalaridan biri ijtimoiy tenglikni ta'minlash va inson qadrini hurmat qilishdir.

Barqaror jamiyatni qurishda fuqarolarning bilim va madaniy darajasi ham muhim rol o'ynaydi. Ma'lumotli, madaniyatli va mas'uliyatli fuqaro jamiyatni yanada rivojlantirishga xizmat qiladi. Shu sababli davlat ta'lim tizimini rivojlantirishga, madaniyat va san'at sohalarini qo'llab-quvvatlashga katta e'tibor qaratadi. Ta'lim orqali

“CONFERENCE OF NATURAL AND APPLIED SCIENCES IN SCIENTIFIC INNOVATIVE RESEARCH”

Volume 02. Issue 09. December 2025

inson o‘z qadrini anglaydi, jamiyatdagi o‘rnini tushunadi va erkin fuqarolik faoliyatida faol ishtirok etadi.

Inson qadrini yuksaltirish va erkin fuqorolik jamiyatini rivojlantirish orqali xalqparvar davlat barpo etish murakkab, lekin amalga oshiriladigan jarayondir. Bu jarayon insonning huquqiy, ijtimoiy, ma’naviy va siyosiy rivojlanishini ta’minlashga qaratilgan. Xalqparvar davlat insonning qadr-qimmatini hurmat qiladigan, erkin va faol fuqaro jamiyatini shakllantiradigan davlatdir. Shu orqali barqaror va demokratik jamiyat barpo etish mumkin bo‘ladi.

Mazkur ishning natijalariga ko‘ra, inson qadrini yuksaltirish va erkin fuqorolik jamiyatini rivojlantirish orqali xalqparvar davlat barpo etish – jamiyat taraqqiyoti va barqarorligini ta’minlashning muhim omili hisoblanadi. Insonning huquq va erkinliklarini himoya qilish, uning ijtimoiy va ma’naviy rivojlanishini rag‘batlantirish, fuqarolarning faol ishtirokini ta’minlash orqali davlat fuqarolar bilan ishonchli aloqalarni o‘rnatadi. Shuningdek, ijtimoiy adolat, ta’lim va madaniyatning rivojlanishi, fuqarolarning bilim va madaniy darajasi erkin fuqorolik jamiyatining mustahkam poydevorini tashkil qiladi. Shu tariqa, xalqparvar davlat – bu nafaqat qonuniy, balki ijtimoiy va ma’naviy jihatdan ham inson qadrini yuksaltiruvchi va erkin fuqaro jamiyatini rivojlantiruvchi tizimdir.

Ushbu ish orqali aniqlanishicha, erkin fuqorolik jamiyati va xalqparvar davlatni barpo etish faqat huquqiy kafolatlar bilan cheklanmay, balki ijtimoiy, ma’naviy va madaniy qo‘llab-quvvatlash orqali yanada samarali amalga oshiriladi. Fuqarolarning bilimli, madaniyatli va mas’uliyatli bo‘lishi jamiyatning barqaror rivojlanishiga xizmat qiladi. Shu sababli, davlat siyosati inson qadrini hurmat qilish, fuqarolarning huquq va erkinliklarini ta’minlash, ijtimoiy adolatni kuchaytirish va fuqarolarni ijtimoiy faollikka jalb qilishga qaratilgan bo‘lishi lozim.

Adabiyotlar:

1. Ахмадова Л. М. Маънавий тарбия ва ижтимоий ривожланиш масалалари //Педагогика ва жамият. – 2020. – №. 3. – С. 45-50.
2. Каримов Ж. Иқтисодий барқарорлик ва давлат бошқаруви //Иқтисодий таҳлил журнали. – 2019. – №. 1. – С. 12-18.
3. Рахимова С. А. Модерн таълим тизимларида педагогик инновациялар //Маърифат ва фан. – 2021. – №. 2. – С. 33-38.
4. Исмоилов Ф. Ҳуқуқий демократик институтларнинг аҳамияти //Ўзбекистон ҳуқуқи. – 2018. – №. 4. – С. 22-28.
5. Турсунов О. Жамиятда ахборот технологияларининг ижтимоий таъсири //Инновация ва технологиялар. – 2022. – №. 5. – С. 55-61.